

Onnettomuustietoinstituutti

Onnettomuustietoa tiiviisti 3/2020

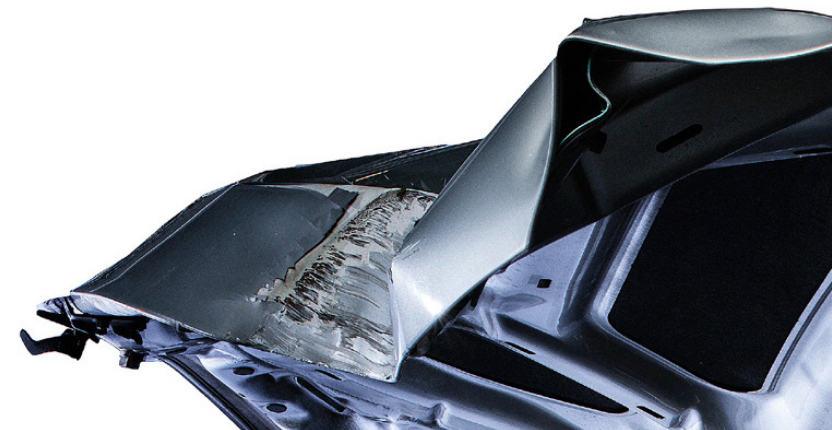
Eläinonnettomuudet vuosina 2010–2019

Tämä julkaisu perustuu liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien vuosina 2010–2019 tutkimiin kuolemaan johtaneisiin eläinonnettomuuksiin sekä vuosina 2010–2019 tapahtuneisiin eläinvahinkoihin, joista vakuutusyhtiöt olivat maksaneet korvauksia liikennevakuutuksesta.

Kuolemaan johtaneilla eläinonnettomuuksilla tarkoitetaan tässä julkaisussa onnettomuuksia, joissa moottoriajoneuvon kuljettaja tai matkustaja kuoli törmäyksessä eläimeen tai onnettomuudessa, joka sai alkunsa eläimeen törmäyksestä.

Päähavainnot kuolemaan johtaneista eläinonnettomuuksista

- 1 Kymmenen vuoden aikana tapahtui 25 kuolemaan johtanutta eläinonnettomuutta. Näistä viidessä oli kyseessä muu eläin kuin hirvi.
- 2 Kaksi kolmesta hirvionnettomuudesta tapahtui hämärän tai pimeän aikaan.
- 3 Kuljettajia tulee valistaa alkusyksyn hirtvivaarasta sekä siitä, että ajonopeutta tulee alentaa hirtvivaara-alueella tai näkyvyyden ollessa rajoittunut.

Kuolemaan johtaneet eläinonnettomuudet vuosina 2010–2019

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat tutkivat vuosina 2010–2019 kaikkiaan 25 kuolemaan johtanutta eläinonnettomuutta. Onnettomuuksista 20 oli törmäyksiä hirveen. Kolme onnettomuutta oli törmäyksiä hevoseen (kaikissa tapauksissa kyseessä oli ohjastajaton vaukkoontunut hevonen), yksi poroon ja yksi tunnistamattomaksi jääneeseen hirvieläimeen. Eläinonnettomuuksissa kuoli yhteensä 25 henkilöä.

Kuolemaan johtaneet hirvionnettomuudet

Vuosina 2010–2019 tutkittiin yhteensä 20 kuolemaan johtanutta hirvionnettomuutta. Niissä kuoli 20 henkilöä. Hirvionnettomuuksia tapahtui vuosittain 0–3 kappaletta. Nousevaa tai laskevaa onnettomuusmäärän kehitystä ei ole havaittavissa.

Hirvionnettomuuksiin joutui 8 henkilöautoa, 2 pakettiautoa ja 10 moottoripyörää.

Hirvionnettomuuksien tapahtuma-aika ja olosuhteet

Puolet hirvionnettomuuksista tapahtui heinä-elo-kuussa. Viisi onnettomuutta tapahtui huhti-kesäkuussa ja viisi syys-joulukuussa. Hämärän tai pimeän aikaan tapahtui 13 onnettomuutta ja seitsemän onnettomuutta tapahtui valoisaan aikaan. Kaksi onnettomuutta tapahtui sateella, muut poutasäällä.

Onnettomuuksista useampi kuin joka toinen (n=12) tapahtui illalla klo 18–24 välisenä aikana ja loput tasaisesti muina aikoina.

Hirvionnettomuuksien tapahtumapaikka

Hirvionnettomuuksista 11 tapahtui valta- tai kantateillä ja 9 seutu- tai yhdysteillä. Nopeusrajoitus onnettomuuspaikalla oli 14 tapauksessa 100 km/h ja kuudessa tapauksessa 80 km/h. Näitä alemmilla nopeusrajoituksilla ei tapahtunut yhtään kuolemaan johtanutta hirvionnettomuutta.

Hirvionnettomuuksista alle kolmannes (n=6) tapahtui hirvivaara-alueella.

Hirvionnettomuuksien riskitekijöitä

Ylinopeudet olivat harvinaisia hirvionnettomuuksissa. Suurin osa onnettomuuksista tapahtui lautakuntien arvioiden mukaan tien nopeusrajoituksen mukaisella ajonopeudella. Lautakunnat olivatkin todenneet usein riskitekijäksi sen, että kuljettajat eivät alentaneet ajonopeuttaan hirvivaara-alueella tai näkyvyyden ollessa rajoittunut esim. sateen, pimeyden tai vastaan paistaneen auringon vuoksi.

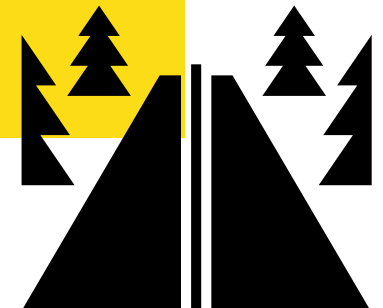
Tutkijalautakunnat totesivat hirvionnettomuuksien riskitekijöinä myös hirvien havaitsemisen vaikeutuneen tienvarren puuston ja muun kasvillisuuden

vuoksi, tai suojakypärän visiirin tummuuden tai kuluneisuuden vuoksi.

Hirven tulo tielle oli monissa tapauksissa odottamaton, koska onnettomuus ei tapahtunut hirvien normaalilla kulkureitillä ja siten liikennemerkkein osoitetulla hirvivaara-alueella.

15

Hirvi tuli viidessätoista tapauksessa tielle ajoneuvon kulkusuunnasta katsottuna oikealta ja viidessä tapauksessa vasemmalta.

Parannusehdotukset hivionnettomuuksissa

Tutkijalautakunnat esittivät tutkimiensä hivionnettomuuksien perusteella, että liikenneturvallisuuden parantamiseksi hirvien pääsy tielle tulee estää rakentamalla riista-aitoja sekä riistalle sopivia ylityksiä ja alituspaikkoja. Hirvikantaa tulee myös vähentää.

Kuljettajia tulee valistaa alkusyksyn hirvivaarasta sekä siitä, että liikuttaessa hirvivaroitusalueella tulisi nopeutta vähentää. Lisäksi hirvivaara-alueilla tulee harkita ajo-olosuhteiden muuttuvia nopeusrajoituksia, alemmaa nopeusrajoitusta tai nopeusrajoitussuosituksia.

Hirvien havaitsemisen edistämiseksi tienvarsien raivausta tulee tehostaa ja raivauskiertoa nopeuttaa sekä puusto tarvittaessa poistaa koko tiealueelta. Tienvarsiteknologiaa tulee kehittää siten, että hivistä varoittavat tunnistimet yleistyisivät.

Ajoneuvotekniikkaa tulee kehittää havaitsemaan ja väistämään hirvet liikenteessä.

Liikennevakuutuksesta korvatut eläinvahingot

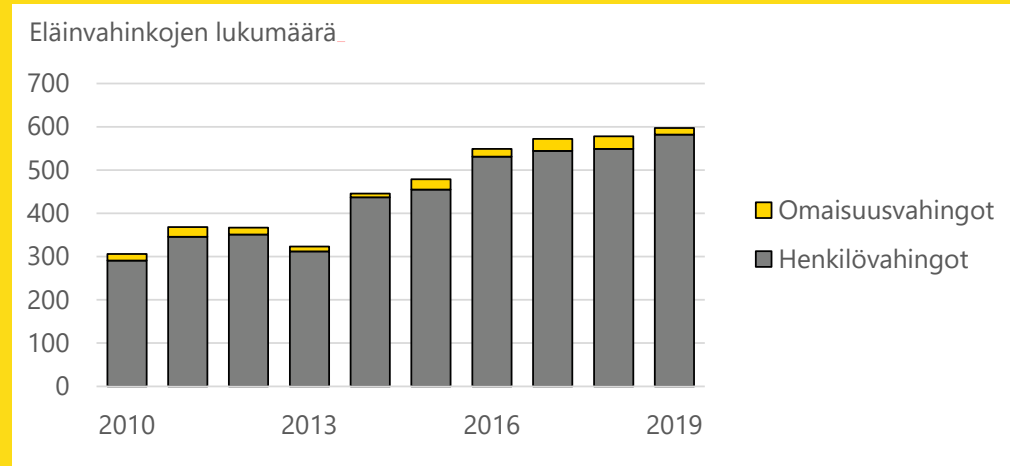
Vuosina 2010–2019 tapahtui kaikkiaan 4 585 liikennevakuutuksesta korvattua eläinvahinkoa. Liikennevakuutuksesta on korvattu pääasiassa henkilövahinkoon johtaneita eläinvahinkoja. Ajoneuvoihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneita vahinkoja on voitu lisäksi korvata vapaaehtoisista vakuutuksista, joita ei ole tässä tilastoitu. Tämä tarkastelu sisältää ainoastaan tie- ja katuverkolla tapahtuneet eläinvahingot.

Liikennevakuutuksesta korvattujen eläinvahinkojen määrä kasvoi vuodesta 2014 alkaen. Vuosina 2018 ja 2019 korvattiin lähes 600 eläinvahinkoa. Eläinvahinkojen ajoneuvoista 80 % oli henkilöautoja ja 10 % moottoripyöriä.

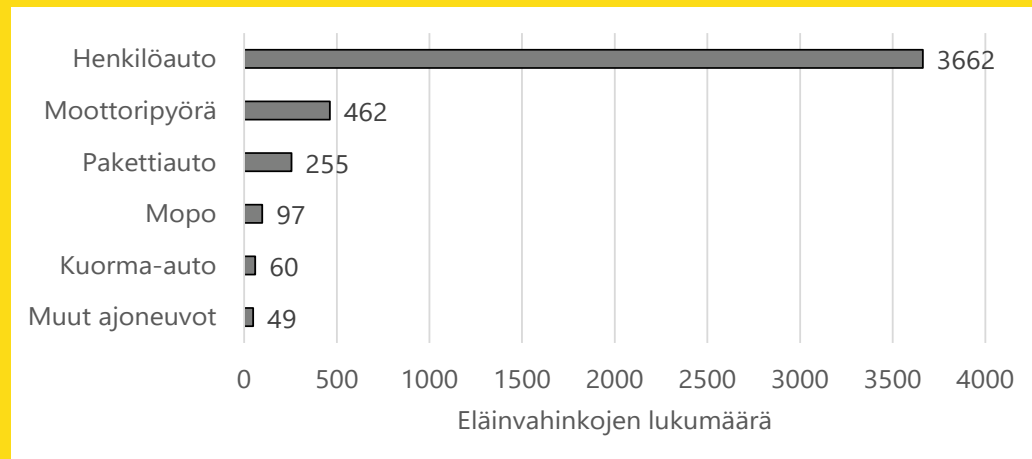
70 % liikennevakuutuksesta korvatuista eläinvahingoista tapahtui kesäkuun ja marraskuun välisenä aikana. Syyskuu ja lokakuu erottuvat muista kuukausista hieman suuremmilla vahinkomäärillä. Eläinvahingoista 59 % tapahtui hämärän tai pimeän aikaan. Eniten niitä tapahtui klo 17 ja klo 20 välillä, mutta vahinkomäärät olivat korkeat myös klo 20 jälkeen aina puoleen yöhön asti.

Liikennevakuutuksesta korvatuista eläinvahingoista 27 % tapahtui Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa.

Eläinvahinkojen määrät ja niihin osalliset ajoneuvot

Kuvio 1. Kuvio 1. Vuosina 2010–2019 liikennevakuutuksesta korvattujen eläinvahinkojen määrät. (Tie- ja katuverkolla tapahtuneet liikennevahingot.)

Kuvio 2. Vuosina 2010–2019 liikennevakuutuksesta korvattuihin eläinvahinkoihin osalliset ajoneuvot. (Tie- ja katuverkolla tapahtuneet liikennevahingot.)

Lisätietoa:

Onnettomuustietoinstituutti (OTI)

tietopalvelu@oti.fi

Tietopalvelu arkisin: 040 450 4666

Kuvioiden data [Excel-tiedostona](#)

Katso käytetyt määritelmät: www.oti.fi/maaritelmät

Onnettomuustietoinstituutti (OTI) tekee työtä ennaltaehkäistäkseen liikenneonnettomuuksia Suomessa. OTI koordinoi liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien toimintaa ja hallinnoi tutkinnasta kerättyä tietoa muiden liikennevahinkotilastojensa lisäksi. Instituutti toimii erillisenä yksikkönä Liikennevakuutuskeskuksessa. www.oti.fi

ISBN: 978-952-5834-84-0